

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII

I. WYMAGANIA EDUKACYJNE:

1. Głównym celem matematycznej edukacji jest stworzenie uczniowi możliwości rozwiązywania zadań i problemów metodami właściwymi matematyce, z użyciem jej specyficznych technik, wiadomości, języka, sposobu komunikowania się i prezentowania rozwiązań.
2. Ocenianie uczniów na lekcjach matematyki dotyczy przyswojonej wiedzy, umiejętności, wysiłku włożonego w przygotowanie pracy i aktywności na lekcjach.
3. Każdy uczeń oceniany jest z zasadami sprawiedliwości.
4. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia są dla niego obowiązkowe.
5. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz nosić ze sobą wszystkie potrzebne przybory (zaostrzony ołówek, gumkę do mazania, linijkę, ekierkę, kątomierz, cyrkiel).
6. Każdy uczeń ma obowiązek odrabiać zadanie domowe.
7. Uczeń zobowiązany jest zgłosić nieprzygotowanie do lekcji lub brak zadania domowego na początku lekcji
8. Wszystkie zaległości spowodowane nieobecnością lub nieprzygotowaniem do lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić na następną lekcję, chyba, że nauczyciel ustali inny termin.
9. Nagradzane będą udziały i wygrane w konkurach matematycznych.
10. Wymagania na ocenę śródroczną i roczną odbywają się zgodnie ze Statutem.
11. W przypadku przejścia na nauczanie hybrydowe lub zdalne, ocenianie ucznia odbywa się w wyżej wymienionych formach w trybie online np. poprzez przeprowadzenie sprawdzianów, testów, kartkówek na platformach wskazanych przez nauczyciela lub w innej wybranej przez niego formie. W tej sytuacji możliwe jest także odsyłanie zadań domowych na podany adres e-mail lub poprzez dziennik elektroniczny oraz odpowiedzi ustne poprzez platformę wykorzystywaną do edukacji zdalnej.

II. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania przyjmuje się za obowiązujące tradycyjną skalę oceny od 1 do 6. Dopuszczalne jest stosowanie ocen z plusem i minusem.
2. Oceny będą wystawiana za następujące formy pracy: sprawdzian, praca klasowa, kartkówki, odpowiedź ustna, aktywność, zadanie domowe, zeszyty ćwiczeń, prace długoterminowe, udział w konkursach, przygotowanie do lekcji, praca na lekcji.
3. Ocena za prace pisemne wystawiana jest na podstawie zdobytych punktów, według następujących kryteriów:
 - 100 - 96 % celujący
 - 95 - 85% bardzo dobry
 - 84 – 70 % dobry
 - 69 - 50 % dostateczny
 - 49 - 30 % dopuszczający
 - 29 – 0 % niedostateczny
4. Prace klasowe oraz sprawdziany są zapowiadane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z podanym zakresem obowiązującego materiału.
5. Kartkówki trwają nie dłużej niż 15 minut, nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela i obejmują zakres materiału z trzech ostatnich tematów.
6. Sprawdziany oraz prace pisemne będą oceniane przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach choroby nauczyciela lub szkolenia termin może ulec zmianie.
7. Ocenę ze sprawdzianu, pracy pisemnej uczeń ma prawo poprawić tylko raz w terminie ustalonym z nauczycielem, nieprzekraczającym jednego tygodnia od oddania przez nauczyciela poprawionej pracy. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może wydłużyć termin zaliczenia.
8. Uczeń za aktywny udział w lekcji oraz wykonywanie dodatkowych zadań otrzymuje plusa „+”. Zebranie pięciu plusów skutkuje otrzymaniem oceny bardzo dobre za aktywność.
9. Każde nieprzygotowanie ucznia do zajęć jest odnotowane w dzienniku elektronicznym.
10. Po dłuższej nieobecności ucznia w szkole (powyżej 2 tygodni) ma on prawo do nadrobienia zaległości w ciągu tygodnia. Przy nieobecności trwającej 1 tydzień, uczeń ma prawo być nieprzygotowany na pierwszej lekcji, przy nieobecności trwającej krócej niż 5 dni uczeń ma obowiązek być przygotowanym na najbliższą lekcję matematyki.

11. Wszystkie prace pisemne przechowywane są przez nauczyciela do zakończenia roku szkolnego. Uczeń otrzymuje do wglądu każdą pracę pisemną zaraz po wystawieniu oceny przez nauczyciela. Rodzic (opiekun) ma prawo do wglądu w pracę pisemną dziecka podczas spotkania z rodzicami lub godzin dostępności nauczyciela.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA WYMOGÓW EDUKACYJNYCH

Określenie stopnia opanowanego materiału przez uczniów wymogów edukacyjnych umożliwiającą:

1. Całogodzinne prace klasowe
 - a) Sprawdziany/test – przeprowadzane po zakończeniu działu. Sprawdzian/ test zapowiadany jest z tygodniowym wyprzedzeniem. Materiał obowiązujący na sprawdzian/test jest dokładnie omówiony oraz utrwalany na lekcji powtórzeniowej.
2. Bieżące sprawdzanie przyswojonej wiedzy w formie krótkiej wypowiedzi ustnej lub kartkówki
 - a) Odpowiedź ustna – termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia. Odpowiedź ustna odbywa się podczas danej lekcji. Uczeń otrzymuje czas na zastanowienie się. Odpowiedź ustna trwa 5-10 minut. Pytania pomocnicze, dodatkowe pytania obniżającą ocenę z odpowiedzi ustnej
 - b) Kartkówka – trwa maksymalnie 15 minut. Zakres materiału obowiązuje nie więcej niż trzy ostatnie lekcje.
3. Przygotowanie ucznia do każdej lekcji matematyki – zadanie domowe, przygotowanie do lekcji, zadania długoterminowe
 - a) Zadanie domowe – obowiązkowa forma pracy ucznia. Uczeń ma obowiązek zgłosić przed lekcją brak zadania domowego, powinien jednak podać powodów, dla którego zadanie nie zostało wykonane.
 - b) Przygotowanie do lekcji – uczeń obowiązkowo na każdą lekcję powinien posiadać zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz potrzebne przybory do pracy na lekcji
 - c) Zadania długoterminowe – zadania do wykonania samodzielnie lub w grupach. Czas ich oddania będzie wynosił przynajmniej tydzień. Zadania długoterminowe nauczyciel zapowiada z wyprzedzeniem.

4. Obserwacja zaangażowania ucznia w procesie edukacyjnym – różnego rodzaju aktywności ucznia podczas lekcji matematyki (aktywność na lekcji, praca grupowa, prace dodatkowe np. udział w konkursie)
 - a) Przy ocenie pracy w grupie nauczyciel bierze pod uwagę: planowanie i organizowanie pracy grupy, efektywne współdziałanie, sposób komunikowania się członków grup, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy, prezentowanie wyników pracy
 - b) Praca ucznia podczas lekcji może być oceniona stopniem, a także słownie - poprzez pochwałę i zwrócenie uwagi na pozytywne, a w przypadku niepowodzeń ucznia - poprzez wskazanie możliwości i sposobów uzupełnienia wiedzy i zdobycia umiejętności
 - c) Udział w konkursach. Konkursy mają na celu motywowanie ucznia do dalszego rozwoju i stwarzają warunki do samodzielnej pracy.
 - d) Aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką.
 - e) Wykonywanie pomocy dydaktycznych, prac długoterminowych, pokazów.

5. Każdy uczeń powinien przystąpić do diagnozy z matematyki. Przeprowadzana na początku lub/i na końcu roku szkolnego. Pozwala na sprawdzenie umiejętności i wiedzy zdobytej przez uczniów w okresie nauczania. Pozwala na określenie postępów ucznia podczas roku szkolnego. Przeprowadzana na jednej godzinie lekcyjnej. Ma charakter informacyjny dla nauczyciela oraz ucznia.

IV. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

1. Ocena celująca – Wiedza ucznia wykracza poza program danej klasy.

Uczeń: biegle rozwiązuje problemy, stosuje rozwiązania nietypowe, potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk, jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień, systematycznie poszerza swoją wiedzę korzystając z literatury, jeżeli jest możliwość uczestniczy w zajęciach kółka matematycznego, bierze udział w konkursach i olimpiadach matematycznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

2. Ocena bardzo dobra

Uczeń: ma opanowaną wiedzę i umiejętności w pełnym zakresie programu klasy, potrafi samodzielnie i logicznie myśleć, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w

rozwiązywaniu zadań o dużym stopniu trudności, a także potrafi je stosować w nowych sytuacjach, potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika oraz dokonywać ich analizy, samodzielnie i umiejętnie korzysta z różnych źródeł wiedzy, aktywnie pracuje w grupie, samodzielnie rozwiązuje problemy, w większości sprawdziany pisze na oceny bardzo dobre, systematycznie przygotowuje się do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy, bierze udział w konkursach matematycznych na szczeblu szkolnym.

3. Ocena dobra

Uczeń: posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, potrafi logicznie myśleć, sprawdziany pisze w większości na ocenę dobrą, systematycznie przygotowuje się do zajęć i bierze w nich aktywny udział, potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika, wykorzystuje przy samodzielnym rozwiązywaniu zadań dostępne materiały, poprawnie posługuje się językiem matematycznym i właściwą terminologią, potrafi współpracować w grupie.

4. Ocena dostateczna:

Uczeń: posiada wiedzę i umiejętności wynikające z treści podstawy programowej możliwe do opanowania przez ucznia przeciętnie zdolnego, przydatne na wyższych etapach kształcenia, rozwiązuje samodzielnie zadania matematyczne o niewielkim stopniu trudności, sprawdziany pisze na ocenę pozytywną (dostateczną lub co najmniej dopuszczającą), przygotowuje się dość systematycznie do zajęć i stara się brać w miarę aktywny udział w lekcji, potrafi samodzielnie korzystać z podręcznika i innych dostępnych źródeł, potrafi z niewielką pomocą nauczyciela wykorzystać zdobyte wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów.

5. Ocena dopuszczająca:

Uczeń: posiada minimum wiadomości i umiejętności wynikające z treści podstawy programowej, niezbędne w dalszej edukacji i użyteczne w życiu, potrafi samodzielnie przedstawić najważniejsze definicje, twierdzenia, własności, konstrukcje z zakresu przerobionego materiału, sprawdziany pisze w większości przynajmniej na ocenę dopuszczającą, stara się brać udział w zajęciach zespołu wyrównawczego, w miarę swoich możliwości odrabia zadania domowe, rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania o niewielkim stopniu trudności.

V. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH I ZBIOWORWYCH OSIĄGNIĘCIACH.

1. Rodzic oraz uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymanych ocenach. Dziennik elektroniczny pozwala na bieżący przepływ informacji
2. Nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach na ocenę z przedmiotu, pomaga w samodzielnym rozwoju ucznia oraz motywuje do dalszej pracy.
3. Nauczyciel informuje rodziców o wymaganiach na ocenę z przedmiotu, aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce, dostarcza informacji odnośnie trudności ucznia w nauce oraz udziela wskazówek do pracy z uczniem.
4. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas spotkań ogólnych, godzin dostępności.
5. Uczeń jak i rodzic mają prawo do obejrzenia pracy pisemnych oraz ocen cząstkowych w dzienniku. Sprawdzone i ocenione prace uczniów przedstawione są do wglądu uczniom podczas zajęć dydaktycznych. Ocena z prac pisemnych jest krótko uzasadniona przez nauczyciela.
6. Rodzice (prawny opiekun) mają prawo do wglądu w pisemne prace dzieci na zebraniach ogólnych, konsultacjach, podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem.

VI. KRYTERIA OCENY OKRESOWEJ I ROCZNEJ

1. Na ocenę semestralną największy wpływ mają oceny uzyskane z klasówek i kartkówek.
2. Ocenę roczną wystawia się na podstawie uzyskanej oceny półrocznej i ocen cząstkowych uzyskanych w drugim półroczu.
3. Ocenę semestralną (roczną) nauczyciel wystawia najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją, uzasadniając ją. Uczniowie i ich rodzice mogą prosić o dodatkowe wyjaśnienia do wystawionej oceny. Ocena semestralna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Nauczyciel wystawiając ocenę z przedmiotu uwzględnia:
 - a) Stopień opanowania materiału;
 - b) Postępy ucznia, aktywność,
 - c) Systematyczność i pilność,
 - d) Samodzielność pracy,
 - e) Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków
 - f) Prezentacje przez uczniów własnej pracy;

g) Rozwiązywanie dodatkowych zadań.

VII. WYMAGANIA DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychologicznych (ryzyko dysleksji, dysleksja)

Kryteria pracy i oceniania uczniów z opinia z PPP o dysleksji, ryzyka dysleksji lub innych specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniów z trudnościami edukacyjnymi obserwowanymi podczas lekcji.

1. Wymagania dostosowuje się na podstawie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej, które stwierdzają ryzyko lub występowanie u ucznia specyficznych trudności w uczeniu się.
2. Nauczyciel zobowiązany jest do zapoznania się z zaleceniami poradni a następnie prowadzenia procesu dydaktycznego tak, aby uczeń rozwijał się i realizował wszystkie zagadnienia przewidziane programem nauczania.
3. Praca z uczniami ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi odbywa się poprzez indywidualizację nauczania w zakresie:
 - wydłużanie czasu pracy podczas sprawdzania wiedzy na sprawdzianach, kartkówkach oraz podczas odpowiedzi ustnych,
 - dostosowywania ilości zadań do możliwości ucznia,
 - stosowanie poleceń naprowadzających, powtarzanie poleceń przekazywanych ustnie,
 - motywowanie do pracy,
 - nie ocenianie poziomu graficznego pisma i błędów o podłożu dyslektycznym,
 - ćwiczenie czytania ze zrozumieniem, ocenianie stopnia zrozumienia tekstu poprzez uzupełnianie kart pracy,
 - pobudzanie do pełniejszych wypowiedzi ustnych i pisemnych
 - podczas oceniania niezwracanie uwagi na błędy u trudności wynikające z wady wymowy,
 - unikanie trudnych pojęć,
 - zachęcanie do uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych z matematyki,
 - docenianie wysiłku wkładanego w naukę, akcentowanie sukcesów i drobnych osiągnięć ucznia,

- kontrolowanie pracy na lekcji,
- stosowanie jasnych, prostych komunikatów, upewnienia się, że uczeń wie, co ma robić,
- unikanie bodźców rozpraszających ucznia,
- stosowanie ustnej formy odpytywania (u uczniów ze wskazaniem na taki typ)
- korzystanie z modeli brył geometrycznych podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów,

2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychicznych dla uczniów z orzeczeniem o Zespole Aspergera

1. Uczniowie z orzeczeniem o zespole Aspergera realizują tę samą podstawę programową, co ich rówieśnicy.
2. Nauczyciel stosuje te same kryteria oceniania, lecz dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.
3. W przypadku ucznia z zespołem Aspergera nauczyciel dostosowuje formy i metody pracy z zastosowaniem następujących ułatwień:
 - dzielenie materiału na mniejsze partie,
 - wyznaczanie czasu na ich opanowanie,
 - wydłużanie czasu na odpowiedź,
 - odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
 - podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
 - zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach;
 - przeprowadzanie sprawdzianów pisemnych indywidualnie w wolniejszym tempie, z zastosowaniem form testów z lukami, ograniczenie ilości zadań podczas pracy pisemnej;
 - ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stworzenie mu warunków do rozwijania zainteresowań,
 - wzmocniania samooceny, odpowiedzialności za własne zachowania;
 - stosowanie systemu nagród;
 - dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
 - eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
 - przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny;

- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu;
- korzystanie z modeli brył geometrycznych podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów,
- powtarzanie poleceń, sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę;
- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji; zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych, wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość;
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną; wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole.

3. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychicznych dla uczniów z orzeczeniem zagrożonych niedostosowaniem społecznym

1. W przypadku ucznia z niedostosowaniem społecznym, nauczyciel dostosowuje formy i metody pracy z zastosowaniem następujących ułatwień
 - wyznaczanie większej ilości czasu na zadania wymagające czytania, pisania,
 - zachęcanie do staranności wykonywanych prac i rysunków,
 - pozytywne motywowanie do pracy nad przezwyciężaniem istniejących trudności,
 - stopniowanie sytuacji zadaniowych, tak by uczeń mógł odnieść sukces,
 - wspieranie i naprowadzanie podczas rozwiązywania zadań matematycznych,
 - częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego i do konkretów,
 - częste powtarzanie nowych treści,
 - stopniowanie trudności zadań, pomaganie w selekcji materiału do nauki,
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości,
 - wydawanie krótkich poleceń,

- posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela
- w czasie lekcji upewnianie się czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń,
- ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania, chęci,
- częste chwalenie ucznia indywidualnie i na forum klasy,
- ocenianie cząstkowej pracy ucznia
- okazywanie uczniowi wsparcia, życzliwej pomocy, specjalistycznej opieki w razie potrzeby